

Memòria de conservació - restauració. Protecció de l'excavació arqueològica al Veral de Vallmora

Agustín Gamarra Campuzano

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

INTRODUCCIÓ

Entre les dates de desembre del any 2003 i gener del 2004, es portaren a terme les intervencions de protecció a les restes arqueològiques situades a la zona del Veral de la Vallmora, al terme municipal de Teià (Maresme).

Un cop finalitzades les intervencions arqueològiques i de re-excavació de les restes, es van portar a terme els tractaments de consolidació dels revestiments i estructures en estat de conservació més delicades i la protecció integral de les restes que romanen “*in situ*”, fins el moment d’inici dels treballs de conservació-restauració i musealització del conjunt arqueològic.

PROTECCIÓ DE ESTRUCTURES ROMANES

Els objectius d’aquesta intervenció de conservació eren la protecció total dels revestiments i paviments hidràulics de les restes de dues estructures de premsa romanes i dipòsits associats, durant un espai de temps indeterminat, necessari per la represa dels treballs arqueològics i de restauració per a la seva posada en valor.

Les característiques d’aquest tipus de protecció deuen complir els requeriments d’efectivitat, facilitat i rapidesa de cobriment i descoberta de les restes.

La funció primordial dels materials de protecció es l’estabilització dels forts contrastos de temperatura i humitat (zona i orientació de gran insolació diària) a la superfície dels “*opus signinum*”. L’absorció i desorció brusca d’humitat dia/nit provoca esquerdes, fissures i desplaçacions de parts superficials dels revestiments i paviments de ceràmica triturada, debilitant la seva consistència gradualment, fins arribar a la lenta però constant pèrdua del lligament dels fragments ceràmics.

Descripció dels treballs i materials per a la realització de les consolidacions prèvies de paviments i revestiments.

1. Neteja de les vores i llacunes a la superfície de revestiments i paviments. Eliminació de restes terroses de l'excavació.
2. Bisellat general de les vores dels revestiments mitjançant morter de calç, sorra rentada
3. Consolidació, mitjançant injecció de morter hidràulic d'injecció P.L.M., dels revestiments aixecats del suport o amb problemes de descohesió del material i a les esquerdes dels paviments.
4. Reintegració puntual amb pedra i morter de calç. aèria, a les zones on es necessita, per a la realització dels bisellats de protecció-consolidació de les vores dels revestiments.
5. Obturació d'esquerdes als paviments amb morter de cal, sorra rentada i ceràmica triturada.

Descripció dels treballs i materials per a la realització de les proteccions

1. Aplicació d'una capa de Geotèxtil damunt de totes les superfícies exposades.(terres, estructures i sorres)
2. Rebliment de tot el jaciment amb sorra estèril, o sauló fins arribar a que totes les superfícies de murs i materials sensibles quedin cobertes per un gruix de sauló de al menys 20 cm.

Sistema de protecció mitjançant Geotèxtil i sorra estèril.

Qualitats de la protecció respecte als agents atmosfèrics.

- Estabilitat de temperatura i humitat de les estructures, paviments i revestiments.
- Eliminació de noves eflorències salines .
- Protecció respecte al creixement de fongs i plantes.

Qualitats de la protecció respecte als treballs de construcció.

- Aïllament de les restes de la llum.
 - Aïllament de les restes de possibles taques de ciment.
 - Amortiguació de cops ocasionals i vibracions.
 - Permet la circulació de personal sense perill de les restes més delicats.
3. Per damunt de les zones amb materials fràgils protegides amb sauló (restes de murs amb fragments de paviments reciclats d'època romana) es va realitzar la col·locació de tarimes amb fusta, que van servir per marcar les zones i evitar cops accidentals que es puguin produir per la circulació ocasional de personal per damunt de les restes.
 4. Construcció amb fustes d'encofrar de caixes interiors de contenció de sauló. L'objectiu d'aquest encofrats de fustes és economitza treballs, ja que evita

l'aportació de gran quantitat de sorra estèril necessària fins arribar a l'alçada màxima conservada dels revestiments.

5. Realització d'una zona d'apuntalament provisional realitzada a la zona volada del paviment principal de la zona de premsat, per sota de les restes protegits.
6. Seguiment periòdic del estat de la protecció fins a la seva retirada per continuar els treballs.

CONCLUSIONS

Cal destacar la rapidesa de l'eliminació d'aquest tipus de protecció, el mateix dia de recomençament dels treballs arqueològics i de restauració ja era possible l'excavació del estrat en que es va deixar el jaciment i la visualització de les restes.

Per altre banda si bé els encofrats de fusta encareixen les despeses de la protecció, aquest increment es recupera en el moment de la seva eliminació, economitzant hores de treball i personal destinat a la seva redescoberta. També es important la reutilització dels materials.

Signat,

GAMARRA & GARCIA conservació – restauració S.L.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, slanted lines that form a stylized, illegible mark.

Agustín Gamarra Campuzano. Tècnic restaurador. Barcelona, 20 de març de 2006